

Minh bạch nội dung do AI tạo ra từ góc nhìn Phật học

ISSN: 2734-9195 10:00 03/03/2026

Quy định mới về gắn dấu hiệu nhận biết nội dung AI là một bước tiến quan trọng để thúc đẩy minh bạch, trung thực và chính kiến trong môi trường số, giúp người đọc tiếp nhận thông tin với tâm an tịnh và sáng suốt hơn.

Từ ngày 01/03/2026, một trong những quy định mới quan trọng nhất về sử dụng **trí tuệ nhân tạo** (AI) tại Việt Nam đã chính thức có hiệu lực: tất cả hình ảnh, âm thanh và video được tạo ra hoặc chỉnh sửa hoàn toàn bởi hệ thống AI bắt buộc phải gắn dấu hiệu nhận biết rõ ràng trước khi phát hành ra công chúng.

Đây là nội dung đáng chú ý trong Luật Trí tuệ nhân tạo 2025 - bộ luật đầu tiên chuyên quy định về AI tại Việt Nam, nhằm thúc đẩy minh bạch trong môi trường thông tin số và bảo vệ người dùng trước những nội dung mô phỏng có thể gây hiểu lầm.

(Ảnh: Internet)

Trong bối cảnh mạng xã hội và nền tảng số tràn ngập các nội dung AI-generated (tạo bởi AI), từ những hình ảnh nghệ thuật cho đến video mô phỏng

giọng nói, quy định này đánh dấu bước phát triển pháp lý quan trọng, nhằm giúp cộng đồng nhận diện và phân biệt nội dung do con người sản xuất và nội dung do máy móc tạo ra.

Minh bạch thông tin trong thời đại AI

Từ góc độ Phật học, “chính kiến” là hiểu biết đúng đắn, rõ ràng, không bị sai lệch bởi ảo tưởng, tô vẽ hay khuynh hướng đánh lừa. Quy định buộc gắn dấu hiệu nhận biết nội dung do AI tạo ra chính là một bước pháp lý nhằm gia tăng minh bạch thông tin, giúp người đọc không bị lẫn lộn giữa thực và ảo, giữa hiện thực và mô phỏng.

Trong thế giới số, nơi hình ảnh và video có thể bị khuếch tán với tốc độ nhanh hơn cả ngôn từ, nhận diện đúng nguồn gốc và tính xác thực là điều then chốt để thực hành chính kiến trong tiếp nhận thông tin.

Tràn lan ảnh được tạo từ AI, đăng trên các mạng xã hội để câu view.
Nguồn: Internet

Theo quy định mới, hình ảnh, âm thanh và video do AI tạo ra, kể cả khi được xuất bản trên các mạng xã hội, website, nền tảng số, đều phải được gắn nhãn nhận biết dễ thấy và dễ đọc. Nếu nội dung AI mô phỏng ngoại hình, giọng nói của một cá nhân thật hay sự kiện có thật, dấu hiệu nhận biết này phải nổi bật

hơn, nhằm hạn chế nguy cơ gây hiểu lầm, sai lệch trong nhận thức và lan truyền thông tin giả.

Tại sao quy định này quan trọng trong truyền thông Phật giáo thời đại số?

1. Bảo vệ nhận thức Phật tử và cộng đồng đọc giả:

Trong các bài đăng về Phật pháp, kinh điển, pháp thoại hoặc hình ảnh Phật giáo, việc sử dụng nội dung tạo bởi AI mà không minh bạch có thể dẫn đến hiểu sai giáo lý, truyền bá thông tin sai lệch hoặc giả mạo danh tính thiền sư, tổ sư.

Quy định mới giúp người đọc nhận biết nguồn gốc nội dung, điều quan trọng để giữ gìn chính pháp và tránh nhiều loạn thông tin.

Hình ảnh được tạo bởi AI

2. Khuyến khích sáng tạo có trách nhiệm:

Nhiều ứng dụng AI hiện nay được dùng để tạo hình minh họa kinh điển, phục dựng di tích Phật giáo, hoặc sản xuất video pháp thoại giả lập. Việc bắt buộc gắn dấu hiệu nhận biết sẽ giúp các tác giả, tạp chí, trang Phật học trực tuyến cân nhắc kỹ hơn trong việc sử dụng các công cụ số, nhấn mạnh tính minh bạch và tôn trọng người đọc.

3. Hạn chế nguy cơ deepfake trong môi trường Phật học:

Deepfake - kỹ thuật giả lập gương mặt, giọng nói người thật bằng AI, có thể gây hoang mang nếu xuất hiện trong các ngữ cảnh tôn giáo. Quy định buộc gắn nhãn sẽ kiểm soát khả năng lẫn lộn giữa pháp thoại thật và nội dung mã hóa bởi AI.

Quy định gắn nhãn và tiêu chuẩn thực thi

Hình ảnh được tạo bởi AI

Cụ thể theo Luật Trí tuệ nhân tạo 2025:

- + Dấu hiệu nhận biết phải được gắn theo tiêu chuẩn dễ đọc, dễ nhận diện. Điều này bao gồm các nhãn dạng chữ, ký hiệu, hoặc mã có thể kiểm tra bằng máy.
- + Nhãn cần thể hiện rõ ràng tại vị trí tiếp cận đầu tiên của người xem, chứ không được ẩn sâu trong mô tả ẩn hay chú thích nhỏ.
- + Đối với nội dung mô phỏng thật hơn (như giọng nói, hình ảnh người thật), nhãn phải nổi bật hơn, nhằm giảm thiểu nguy cơ hiểu lầm hoặc nhầm lẫn với nội dung hiện thực.

Xu hướng quốc tế về minh bạch AI

Quy định tại Việt Nam không phải là bước đi đơn lẻ: nhiều quốc gia và khu vực trên thế giới cũng đang phát triển các tiêu chuẩn gắn nhãn nội dung do AI tạo ra, đặc biệt nhằm chống lại deepfake, bảo vệ quyền riêng tư và tạo sự minh bạch trong truyền thông số. Điều này phản ánh một xu hướng toàn cầu trong việc điều chỉnh AI, không chỉ về kỹ thuật mà còn về đạo đức, pháp lý và nhận

thức xã hội.

Với sự bùng nổ của AI trong sáng tạo nội dung số, việc phân biệt rõ ràng đâu là tác phẩm do con người tạo ra, đâu là sản phẩm của máy móc không chỉ là yêu cầu pháp lý, mà còn là yêu cầu đạo đức, đặc biệt trong cộng đồng truyền thông Phật giáo nói riêng và tôn giáo chung.

Quy định mới về gắn dấu hiệu nhận biết nội dung AI là một bước tiến quan trọng để thúc đẩy minh bạch, trung thực và chính kiến trong môi trường số, giúp người đọc tiếp nhận thông tin với tâm an tịnh và sáng suốt hơn.

Tác giả: **Ngọc Tuệ**

Nội dung tham khảo: Bài viết *“Chính thức từ 1.3: Hình ảnh, video do AI tạo ra bắt buộc gắn dấu hiệu nhận biết”*. Nguồn link: <https://baovanhoa.vn/doi-song/chinh-thuc-tu-13-hinh-anh-video-do-ai-tao-ra-bat-buoc-gan-dau-hieu-nhan-biet-207203.html>